

การวิเคราะห์ตัวประกอบสมรรถภาพของครูแนะแนวโรงเรียนมัธยมศึกษา
ตามการรับรู้ของตนเอง ครู และผู้บริหาร
ในเขตการศึกษา 8



นางสาวอัจฉรา สว่างวิวัฒน์

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2529


ISBN 974-567-216-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

012084

i18245559

FACTOR ANALYSIS OF COUNSELING TEACHERS' COMPETENCIES
IN SECONDARY SCHOOLS AS PERCEIVED BY THEMSELVES,
TEACHERS, AND ADMINISTRATORS IN EDUCATIONAL
REGION EIGHT



Miss Utchara Sawamiwasdu

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Research

Graduate School

Chulalongkorn University

1986

ISBN 974-567-216-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์ตัวประกอบสมรรถภาพของครูแนะแนวโรงเรียนมัธยม-

ศึกษา ตามการรับรู้ของตนเอง ครู และผู้บริหาร ในเขตการศึกษา 8

โดย

นางสาวอัจฉรา ล้วนวิศักดิ์

ภาควิชา

วิจัยการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยค้ำสตราจารย์ ดร. วรณา ปุระณโฑติ



บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ค้ำสตราจารย์ ดร. ถาวร วิธาราชชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ค้ำสตราจารย์ ดร. สมหวัง ศิริยานูวัฒน์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยค้ำสตราจารย์ ดร. วรณา ปุระณโฑติ)

กรรมการ

(ค้ำสตราจารย์ ดร. อุทุมพร จามรมาน)

กรรมการ

(รองค้ำสตราจารย์วิสิฐ ททรัพย์ชัย)

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์ตัวประกอบสมรรถภาพของครูแนะแนว โรงเรียนมัธยมศึกษา
 ตามการรับรู้ของตนเอง ครู และผู้บริหาร ในเขตการศึกษา 8

ชื่อผลิต นางลำวอัจฉรา ล้วามิวิคัตต์

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรรณา ปุระณโชติ

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์

ปีการศึกษา 2529



บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาตัวประกอบของสมรรถภาพของครูแนะแนว โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามการรับรู้ของตนเอง ครูผู้สอน และผู้บริหาร ในเขตการศึกษา 8

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยประกอบด้วย 3 กลุ่มคือ ครูแนะแนว 183 คน ครูผู้สอน 676 คน และผู้บริหาร 267 คน

ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามสมรรถภาพที่สำคัญของครูแนะแนวโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สร้างขึ้นเอง มีจำนวนข้อกระทงทั้งสิ้น 90 ข้อ การวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละกลุ่มตัวอย่างได้คำนวณหาค่ามัธยฐานเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละตัวแปร และวิเคราะห์ตัวประกอบด้วยวิธีตัวประกอบภาพพจน์และหมุนแกนตัวประกอบแบบออร์โธโกนอลด้วยวิธีแวนแรมซ์ โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS-X

ข้อค้นพบมีดังนี้ คือ

1. ตัวประกอบของสมรรถภาพของครูแนะแนว โรงเรียนมัธยมศึกษาตามการรับรู้ของครูแนะแนวมี 7 ตัวประกอบ ซึ่งเรียงตามลำดับความสำคัญมากที่สุดและรองลงไปคือ ทักษะในการปฏิบัติงานแนะแนว คุณลักษณะและทัศนคติต่องานแนะแนว บุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ ความรู้เกี่ยวกับงานแนะแนว ทัศนคติต่อวิชาชีพครู ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร และทักษะในด้านงานเรียนการสอน

2. ตัวประกอบของสมรรถภาพของครูแนะแนว โรงเรียนมัธยมศึกษาตามการรับรู้ของครูผู้สอนมี 4 ตัวประกอบ ซึ่งเรียงตามลำดับความสำคัญมากที่สุด และรองลงไปคือ บุคลิกภาพ

มนุษยสัมพันธ์และทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ครูแนะแนว ทักษะในการปฏิบัติงานแนะแนว ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและงานแนะแนว และทักษะในด้าน การเรียนการสอน

3. ตัวประกอบของสมรรถภาพของครูแนะแนวโรงเรียนมัธยมศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารมี 5 ตัวประกอบ ซึ่งเรียงตามลำดับความสำคัญมากที่สุด และรองลงไปคือ บุคลิกภาพมนุษยสัมพันธ์และทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ครูแนะแนว ทักษะในการปฏิบัติงานแนะแนว ความรู้เกี่ยวกับงานแนะแนว ทักษะในด้าน การเรียนการสอน และงานบริหารของฝ่ายแนะแนว



ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Factor Analysis of Counseling Teachers' Competencies
in Secondary Schools as Perceived by Themselves,
Teachers, and Administrators in Educational Region
Eight

Name Miss Utchara Sawamiwasdu

Thesis Advisor Assistant Professor Vanna Puranajoti, Ed.D.

Department Educational Research

Academic Year 1986



ABSTRACT

The purpose of this research was to study the factors of the competencies of counseling teachers in secondary schools as perceived by themselves, teachers, and administrators in educational region eight.

Three groups of samples were used in the research. They were 183 counseling teachers, 676 teachers, and 267 administrators.

The instrument employed for collecting data was a questionnaire which consisted of 90 five-point rating scale items of significant competencies of counseling teachers in secondary schools. The obtained data were analyzed by the computer program SPSS-X. The arithmetic mean and standard deviation for each item were presented. The factor analysis by the image factoring method and the varimax rotation of axis was also used for data analysis.

The findings were as follows :

1. From the counseling teacher group, there were seven important factors dealt with the competencies of counseling teachers

in secondary schools, arranged from the most to the less importance : skills in counseling work, characteristics and attitudes toward counseling work, personality and human relationship, knowledge of counseling work, attitudes toward teaching profession, knowledge of curriculum, and skills concerning learning and teaching.

2. From the teacher group, there were four important factors dealt with the competencies of counseling teachers in secondary schools, arranged from the most to the less importance : personality and human relationship and attitudes toward performing counseling teacher duty, skills in counseling work, knowledge of curriculum and counseling work, and skills concerning learning and teaching.

3. From the administrator group, there were five important factors dealt with the competencies of counseling teachers in secondary schools, arranged from the most to the less importance : personality and human relationship and attitudes toward performing counseling teacher duty, skills in counseling work, knowledge of counseling work, skills concerning learning and teaching, and counseling administration.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรธนา ปุณณโชติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัยมาด้วยดีตลอด และเนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ รัชรี ททรัพย์มี รองศาสตราจารย์ สุภาพรรณ โคตรจรัส ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สวัสดิ์ ประทุมราช ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จุรี วาทิกกนกร อาจารย์วันิดา แดงสุภา อาจารย์รัตนา ประบุตร อาจารย์ลุ่มเมธิ์ ศรีแสงแก้ว และ อาจารย์อานวย ยาวีลาศ. ที่กรุณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามให้เป็นอย่างดียิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 8 ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณพี่ เพื่อน น้อง และครู-อาจารย์ทุกท่านในโรงเรียนที่ผู้วิจัยปฏิบัติราชการอยู่ ที่ได้ให้กำลังใจ และช่วยเหลือผู้วิจัยด้วยดี

และท้ายที่สุดผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ บิดา-มารดา ซึ่งสนับสนุนในด้านการเงินและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

อัจฉรา สว่างวิรัตน์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
ข้อตกลงเบื้องต้น	8
ความจำกัดของการวิจัย	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	10
3 วิธีดำเนินการวิจัย	29
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	29
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
การวิเคราะห์ข้อมูล	36

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามการรับรู้ของครูแนะแนว ..	41
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามการรับรู้ของครูผู้สอน ..	60
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามการรับรู้ของผู้บริหาร ..	76
5	สรุป อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	92
	ข้อค้นพบ	92
	อภิปรายผลการวิจัย	105
	ข้อเสนอแนะ	109
	บรรณานุกรม	111
	ภาคผนวก	117
	ประวัติผู้เขียน	133

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่แจกแบบสอบถามและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง	31
2	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของแต่ละกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	32
3	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของแต่ละกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ	32
4	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของแต่ละกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวุฒิการ- ศึกษา	33
5	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของแต่ละกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความรู้ และประสบการณ์ทางการแนะแนว	34
6	ค่ามัธยฐานเลขคณิตและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร 90 ตัวแปร ตามการรับรู้ของครูแนะแนว	41
7	น้ำหนักตัวประกอบของตัวแปร เกี่ยวกับสมรรถภาพที่สำคัญของครูแนะ แนวโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามการรับรู้ของครูแนะแนว	49
8	ตัวประกอบที่ 1 ทักษะในการปฏิบัติงานแนะแนว	51
9	ตัวประกอบที่ 2 คุณลักษณะและทัศนคติต่องานแนะแนว	53
10	ตัวประกอบที่ 3 บุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์	55
11	ตัวประกอบที่ 4 ความรู้เกี่ยวกับงานแนะแนว	56
12	ตัวประกอบที่ 5 ทัศนคติต่อวิชาชีพครู	57
13	ตัวประกอบที่ 6 ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร	58
14	ตัวประกอบที่ 7 ทักษะในด้านการเรียนการสอน	59
15	ค่ามัธยฐานเลขคณิตและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร 90 ตัวแปร ตามการรับรู้ของครูผู้สอน	60
16	น้ำหนักตัวประกอบของตัวแปร เกี่ยวกับสมรรถภาพที่สำคัญของครูแนะ แนวโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามการรับรู้ของครูผู้สอน	69
17	ตัวประกอบที่ 1 บุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์และทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ ครูแนะแนว	70

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
18	ตัวประกอบที่ 2 ทักษะในการปฏิบัติงานแนะแนว	72
19	ตัวประกอบที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและงานแนะแนว	74
20	ตัวประกอบที่ 4 ทักษะในด้านการเรียนการสอน	75
21	คำขวัญเดิม เลขคณิตและส่วนแบ่ง เบนมาตรฐานของตัวแปร 90 ตัวแปร ตามการรับรู้ของผู้บริหาร	76
22	น้ำหนักตัวประกอบของตัวแปร เกี่ยวกับสมรรถภาพที่สำคัญของครูแนะ - แนว โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหาร	84
23	ตัวประกอบที่ 1 บุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์และทัศนคติต่อการปฏิบัติ หน้าที่ครูแนะแนว	85
24	ตัวประกอบที่ 2 ทักษะในการปฏิบัติงานแนะแนว	87
25	ตัวประกอบที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับงานแนะแนว	89
26	ตัวประกอบที่ 4 ทักษะในด้านการเรียนการสอน	90
27	ตัวประกอบที่ 5 งานบริหารของฝ่ายแนะแนว	91

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย